

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКА КАФЕДРА
Кафедра спеціальної фізичної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 19.08 2024 р. №15

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність»
_____ Юрій КРАМАРЕНКО

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки, протокол від 19.07. 2024 р. № 21

Тактико-спеціальна підготовка. Робоча програма навчальної дисципліни.
Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 18 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. Завідувач загальноуніверситетської кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ доцент, майор поліції Богуславській Віктор Володимирович;
2. Викладач загальноуніверситетської кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ Рожеченко Віктор Миколайович

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувачка кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки Університету митної справи та фінансів, кандидат наук із фізичного виховання та спорту, доцент Луценко Ірина Михайлівна
2. Завідувач кафедрою фізичної культури та спорту навчально-наукового інституту «Інститут промислових і бізнес технологій» Українського державного університету науки і технологій, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, кандидат педагогічних наук, доцент Хаджинов Валерій Анастасійович

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин:	90	90
Рік підготовки:	1	1
Семестр	1-2	1-2
Лекції	20	2
Семінарські заняття	-	-
Практичні заняття	20	6
Самостійна робота	50	82
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль: залік	1-2 залік	1-2 залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» є викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів умінь та навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень, застосування фізичного впливу з максимальною безпекою для власного життя і здоров'я та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику.

Завданням дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань, вмінь та навичок, які відповідають професійно-кваліфікаційним характеристикам основних посад працівників правоохоронної діяльності та завданням, які ставляться перед правоохоронцями на конкретному етапі розвитку українського суспільства; розвиток теоретичних знань і практичних навичок по організації та здійсненню публічної безпеки та порядку громадян, попередження й припинення адміністративних та кримінальних правопорушень; вироблення системного підходу до прийняття рішень на виконання поставлених задач у будь-яких умовах обстановки; вироблення постійної готовності до рішучих і умілих дій з припинення протиправних проявів в тому числі з використанням фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї; формування високих морально-психологічних, вольових, фізичних якостей, свідомої дисципліни та поєднання їх з професійними навичками та вміннями при вирішенні службових завдань, розкриття важливості використання науково-технічних засобів в діяльності поліції по боротьбі з правопорушеннями; виховання у слухачів почуття відповідальності та ініціативи при розв'язанні проблем вивчення і ефективного використання техніки; вивчення організаційно-методичних і правових основ використання спеціальної техніки, знання класифікації засобів спеціальної техніки та тактико-

технічних характеристик зразків техніки, а також набуття навичок роботи з окремими системами та зразками технічних засобів з урахуванням наявного узагальненого досвіду та спеціалізації при навчанні; підготовка здобувачів вищої освіти до успішного впровадження та використання нових зразків спеціальної техніки.

Навчальна дисципліна «Тактико-спеціальна підготовка» входить до циклу дисциплін професійної підготовки у переліку компонентів освітньої програми 262 «Правоохоронна діяльність».

Очікувані результати навчання – здатність здобувачів вищої освіти виконувати поставлені задачі у будь-яких умовах обстановки; бути постійно готовими до рішучих і умілих дій з припинення протиправних проявів в тому числі з використанням фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сферах правоохоронної діяльності, майнової та особистої безпеки і в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у ситуаціях, пов'язаних із правозастосуванням, охороною і захистом прав і свобод, забезпеченням публічної (громадської) безпеки та порядку, при здійсненні оперативно-пошукової, детективної та безпекової діяльності.

Аналіз навчальної дисципліни - навчальна дисципліна «Тактико-спеціальна підготовка» спрямована на підготовку здобувачів вищої освіти з високим рівнем всебічної фізичної підготовленості, здатних ефективно вирішувати завдання службової діяльності, стійко переносити нервово-психічні та фізичні навантаження без зниження професійної працездатності. Приділяється увага формуванню всебічно розвиненої особистості, зміцненню здоров'я, оптимізації фізичного та психічного стану фахівців правоохоронної діяльності. Застосовується широке коло засобів та методів формування практичної готовності до дій в нестандартних ситуаціях, реальних екстремальних обставинах з забезпечення законності та правопорядку.

Загальні компетентності:

ЗК1. - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. - Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК8. - Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. - Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК3. - Здатність професійно оперувати категоріально понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4. - Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК8. - Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядку.

СК9. - Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.

СК13. - Здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

СК14. - Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних.

СК15. - Здатність до застосування спеціальної техніки, спеціальних, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК16. - Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.

СК20. - Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Пререквізити: «Безпека життєдіяльності.»

Постреквізити: «Спеціальна фізична підготовка». «Вогнева підготовка». «Економічна безпека».

Програмні результати навчання:

ПРН13. - Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.

ПРН14. - Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН16. - Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення.

ПРН17. - Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо).

ПРН19. - Вміти застосовувати процедури надання першої медичної допомоги.

ПРН22. - Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Програмні результати навчання визначені освітньою програмою.

ПРН23. - Застосовувати заходи, спрямовані на запобігання та протидію домашньому насильству та діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. РОЛЬ ТАКТИЧНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

В даній темі розкривається поняття, предмет, завдання, система та принципи тактико-спеціальної підготовки, її місце в професійній підготовці та правова основа застосування тактичних дій. Вивчення дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» дасть змогу ознайомитися з плануванням охорони у сфері безпеки підприємництва з, організацією всебічної охорони об'єктів, тактикою дій персоналу охорони, правами та обов'язками персоналу охорони, взаємодією служби безпеки підприємства з органами внутрішніх справ. Тактико-спеціальна підготовка є складовою частиною спеціальних знань науки управління у сфері правопорядку, яка вивчає проблеми службової діяльності правоохоронців, розробляє специфічні питання щодо застосування сил і засобів за надзвичайних обставин.

ТЕМА 2. ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАХОДІВ ФАХІВЦЯМИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Розглядаються такі питання як: правова основа, поняття, мета та види застосування превентивних (попереджувальних) заходів, перевірка документів опитування, поверхнева перевірка і огляд, зупинення транспортного засобу, вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території, обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю, застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису. Спілкування з представниками ЗМІ. Розуміння нормативно-правових актів та вміле їх використання. Розділ Закону України «Про доступ до публічної інформації».

ТЕМА 3. ТАКТИКА КОМУНІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Вербальна самооборона. Позитивний контакт, активне слухання, взаємодія з «проблемними» людьми. Реагування на вербальні образи, розмовний етикет. Вміння контролювати ситуацію без ескалації конфлікту. Виявлення повідомлень провокаційного характеру. Досягнення максимальної ефективності з мінімальним ризиком. Тактична комунікація. Теорія тактичної комунікації. Спостереження. Слухання. Реагування на суб'єкта. Постановка запитань. Реагування на поведінку. Поводження з психічно хворими людьми.

ТЕМА 4. ОСНОВИ ТАКТИКИ ПАТРУЛЮВАННЯ ОБ'ЄКТУ

Підготовка до патрулювання (однострій патрульного, спорядження, зброя, спеціальні засоби та ін.). Координація дій під час патрулювання (з напарником, командирами, правила ведення радіозв'язку). Основні форми патрулювання. Реагування на повідомлення. Тактика та особливості проведення патрулювання під час стабілізаційних заходів працівниками правоохоронних органів на декупованих територіях. Особливості організації зв'язку під час виконання оперативно-службових та службово-бойових завдань в умовах воєнного стану.

Обов'язки патрульного по прибуттю на місце події. Першочергові дії на місці події. Дії патрульного при виявленні правопорушника на місці вчинення події. Доставлення затриманого.

3. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Перший семестр		
Тема № 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет, завдання, система та принципи тактико-спеціальної підготовки 2. Структура служби безпеки підприємства. 3. Загрози економічної безпеки 4. Складові економічної безпеки 5. Показники економічної безпеки 6. Нейтралізація негативних факторів і протидії їх впливу на всіх стадіях діяльності підприємства 7. Загрози внутрішнього і зовнішнього характеру 8. Фінансова безпека підприємства як складова економічної безпеки 9. Побудова механізму протедії загрозам фінансової безпеки підприємства	4
Тема № 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, мета та види застосування превентивних (попереджувальних) заходів 2. Перевірка документів опитування, поверхнева перевірка і огляд,	6

	3. Застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису 4. Спілкування з представниками ЗМІ. Розуміння нормативно-правових актів та вміле їх використання	
Другий семестр		
Тема № 3	1. Вербальна самооборона 2. Тактична комунікація 3. Реагування на поведінку	6
Тема № 4	1. Основи тактики патрулювання 2. Тактика поведінки правоохоронців з метою уникнення небезпечних ситуацій 3. Основні варіанти пересування під час несення служби 4. Заходи безпеки під час пішого пересування 5. Підхід до будівлі, пересування біля будівель, основні принципи 6. Огляд вікон, дверей 7. Пересування на транспортному засобі	4

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Перший семестр	
Тема № 1. Роль тактичної та спеціальної підготовки фахівців у сфері безпеки підприємництва	4
Тема № 2. Застосування превентивних заходів фахівцями у сфері безпеки підприємництва	6
Другий семестр	
Тема № 3. Тактика комунікації фахівців у сфері безпеки підприємництва	4
Тема № 4. Основи тактики патрулювання об'єкту	6

Теми для самостійної роботи

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Перший семестр	
Тема № 1. Роль тактичної та спеціальної підготовки фахівців у сфері безпеки підприємництва	10
Тема № 2. Застосування превентивних заходів фахівцями у сфері безпеки підприємництва	15
Другий семестр	
Тема № 3. Тактика комунікації фахівців у сфері безпеки підприємництва	15
Тема № 4. Основи тактики патрулювання об'єкту	10

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1	1. Поняття, предмет, завдання, система та принципи тактико-спеціальної підготовки 2. Структура служби безпеки підприємства. 3. Загрози економічної безпеки 4. Складові економічної безпеки 5. Показники економічної безпеки 6. Нейтралізація негативних факторів і протидії їх впливу на всіх стадіях діяльності підприємства 7. Загрози внутрішнього і зовнішнього характеру 8. Фінансова безпека підприємства як складова економічної безпеки 9. Побудова механізму протедії загрозам фінансової безпеки підприємства	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Перший семестр	
Тема № 1. Роль тактичної та спеціальної підготовки фахівців у сфері безпеки підприємництва	2
Другий семестр	
Тема № 2. Застосування превентивних заходів фахівцями у сфері безпеки підприємництва	2
Тема № 3 Тактика комунікації фахівців у сфері безпеки підприємництва	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми семінарського або практичного заняття	Кількість годин
Перший семестр	
Тема № 1. Роль тактичної та спеціальної підготовки фахівців у сфері безпеки підприємництва	41
Другий семестр	
Тема № 2. Застосування превентивних заходів фахівцями у сфері безпеки підприємництва	20
Тема № 3 Тактика комунікації фахівців у сфері безпеки підприємництва	21

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття, предмет, завдання, система та принципи тактико-спеціальної підготовки, її місце в професійній підготовці та правова основа застосування тактичних дій.
2. Безпека підприємства.
3. Визначити концептуальні засади економічної безпеки підприємства.

4. Обґрунтувати світовий досвід забезпечення економічної безпеки підприємства.
5. Основа тактико-спеціальної підготовки в діяльності фахівців в сфері безпеки підприємства.
6. Роль спеціальної підготовки в діяльності фахівців в сфері безпеки підприємства.
7. Правила застосування фізичного впливу та спеціальних засобів.
8. Спеціальні прийоми для затримання правопорушника.
9. Класифікація спеціальних засобів.
10. Застосування видів превентивних заходів.
11. Взаємодія з проблемними порушниками.
12. Психологічна підготовка до нестандартних ситуацій.
13. Етична інтервенція в правоохоронній діяльності.
14. Особливості використання службових собак.
15. Особливості реагування на факти правопорушень.
16. Організація служби охорони у сфері безпеки підприємництва.
17. Права та обов'язки персоналу охорони, взаємодія служби безпеки підприємства з органами внутрішніх справ.
18. Тактичне пересування, вхід у приміщення.
19. Тактичне розташування.
20. Організація та склад служби безпеки на підприємстві.
21. Правова основа, поняття, мета та види застосування превентивних (попереджувальних) заходів.
22. Спілкування з представниками ЗМІ.
23. Небезпечні ситуації при проведенні превентивних заходів.
24. Вербальна самооборона.
25. Позитивний контакт, активне слухання, взаємодія з «проблемними» людьми.
26. Реагування на вербальні образи, розмовний етикет.
27. Виявлення повідомлень провокаційного характеру.
28. Досягнення максимальної ефективності з мінімальним ризиком.
29. Поводження з психічно хворими людьми.
30. Розташування у просторі. Поза. Спостереження. Слухання.
31. Реагування на суб'єкта. Реагування на поведінку.
32. Вміння контролювати ситуацію без ескалації конфлікту.
33. Складові процеси комунікації.
34. Оцінка ситуації.
35. Порядок організації та охорони об'єкту.
36. Підготовка до зміни.
37. Тактика дій у ході патрулювання в різних ситуаціях службової діяльності.
38. Спеціальні засоби їх види та застосування у сфері безпеки підприємства.
39. Підготовка до патрулювання (форма, спорядження, спеціальні засоби).

40. Координація дій під час патрулювання (з напарником, керівником варті, правила ведення радіозв'язку).
41. Основні форми патрулювання (піший порядок патрулювання та патрулювання на транспорті).
42. Обов'язки патрульного на місці події.
43. Дії патрульного при виявленні правопорушника на місці вчинення події.
44. Застосування силового обмеження до правопорушника.
45. Контроль «відпрацьованих» і виявлення «скритих» кровотеч. Тампонада ран. Гемостатичні матеріали.
46. Кровотечі та їх види. Ознаки масивної кровотечі.
47. Способи та методи зупинки масивних кровотеч.
48. Правила застосування джутів-турнікетів: верхні та нижні кінцівки.
49. Поняття пневмотораксу, його види та зовнішні прояви.
50. Запобігання гіпотермії у постраждалого. Принципи та способи використання термоковдри в тактичних умовах.

5. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форма навчання)**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	<p>Високий рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання (наприклад, тактика дій правоохоронця, характеристика спеціальних засобів, організаційно-правові основи застосування спеціальних засобів, правила застосування спеціальних засобів, засоби індивідуального захисту, засоби активної оборони, використання службових собак, види заходів фізичного впливу, види контролю злочинця, види та характеристики вогнепальної зброї, правові підстави використання вогнепальної зброї, відповідальність за необґрунтоване використання вогнепальної зброї та перевищення меж; особливості реагування на факти правопорушень), понять та термінів (наприклад, контакт, прикриття, взаємодія, розміщення, фізична сила, спеціальні засоби, засоби індивідуального захисту, засоби активної оборони, заходи фізичного впливу, самозахист, використання ударів в обмеженому бою, обеззброєння, вогнепальна зброя, ліцензія на вогнепальну зброю, тактичні дії, алгоритм дій), принципів (наприклад, «присутність сили», «контакт та прикриття»), розв'язання практичних завдань (наприклад, розміщення правоохоронця відносно особи (групи осіб), переміщення та взаємодія правоохоронців під час контакту з особою (групою осіб), тактика застосування спеціальних засобів, застосування заходів фізичного впливу, обеззброєвання та затримання осіб, використання ударів в обмеженому бою, прийоми затримання і супроводу, різновиди ударів, захист від ударів, тактика дій при загрозі вогнепальною зброєю, першочергові дії на місці події, забезпечення охорони місця події, опитування заявника (потерпілого), тактика перевірки документів у громадських місцях, тактика перевірки документів у громадян, які знаходяться в транспортному засобі, особливості реагування на факти правопорушень, учинених іноземцями, які користуються дипломатичним імунітетом, особливості реагування на факти правопорушень, учинених неповнолітніми особами, поверхнева перевірка та, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні діючих нормативних документів (Конституція України, ЗУ «Про охоронну діяльність», ЗУ «Про Національну поліцію»), теорії та правозастосовної практики. та інших питань. здобувача)</p>
4	<p>Добрий рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні діючих нормативних документів, теорії та правозастосовної практики. Наприклад, здобувач вищої освіти може практично виконати практичну складову тактичних дій в заданій або непередбачуваній ситуації, але не зміг правильно використати терміни та визначення відповідно до діючого законодавства.</p>
3	<p>Достатній рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Наприклад, здобувач вищої освіти виклав теоретичну частину відповіді (знання законодавства та його застосування, термінології) і не зміг виконати без помилок</p>

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
	практичну частину (виконання тактичних дій в заданій або непередбачуваній ситуації) тощо.
2	Недостатній рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Наприклад, здобувач вищої освіти виклав теоретичну частину відповіді з незначними прогалинами і не зміг виконати без помилок практичну частину тощо.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач, слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Наприклад, здобувач вищої освіти не здатний проаналізувати задану ситуацію або хоча б один із її елементів, не зміг зробити правові висновки по елементарному практичному завданню або не виклав теоретичну частину відповіді і не зміг виконати практичну частину тощо.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Для навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: комплексні іспити, стандартизовані тести, реферати, розрахункові/розрахунково-графічні роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах .

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Пояснення	Бали
У презентації дуже мало або забагато інформації, презентація має 1-2 слайди, відсутня логіка, багато помилок, зміст зовсім не відповідає темі роботи, не чітко видні знання з теми, інформація невірна або такої інформації зовсім немає, відсутні рисунків, схеми та блок-схеми	0-5
Презентація має 5-9 слайдів, зрозуміла загальна структура презентації але не зрозумілий порядок, оформлення непогане але вибір кольорів заважає читати текст, містить 1-4 помилки, зміст непогано підібраний але не повний, наведено точну інформацію з підтвердженням у літературному джерелі, рисунків, схем та блок-схем достатня кількість але вони невдало підібрані	6
Презентацію зроблено з порушенням вимог форматування тексту, нечитабельно, недостатній обсяг слайдів, немає списку літературних джерел, не відповідає обраній тематиці, немає рисунків, схем та блок-схем	7
Презентацію зроблено з врахуванням вимог форматування тексту є наявність списку літератури, достатній обсяг слайдів, неповністю розкрито тему, немає списку літературних джерел	8-9
Презентацію зроблено з дотриманням вимог форматування тексту, достатній обсяг слайдів, є наявність списку літературних джерел, відповідає обраній тематиці, є наявність рисунків, схем та блок-схем, презентацію зроблено в структурно-логічній послідовності	10

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Пояснення	Бали
У презентації дуже мало або забагато інформації, презентація має 1-2 слайди, відсутня логіка, багато помилок, зміст зовсім не відповідає темі роботи, не чітко видні знання з теми, інформація невірна або такої інформації зовсім немає, відсутні рисунків, схеми та блок-схеми	0-10
Презентація має 5-9 слайдів, зрозуміла загальна структура презентації але не зрозумілий порядок, оформлення непогане але вибір кольорів заважає читати текст, містить 1-4 помилки, зміст непогано підібраний але не повний, наведено точну інформацію з підтвердженням у літературному джерелі, рисунків, схем та блок-схем достатня кількість але вони невдало підібрані	11-15
Презентацію зроблено з порушенням вимог форматування тексту, нечитабельно, недостатній обсяг слайдів, немає списку літературних джерел, не відповідає обраній тематиці, немає рисунків, схем та блок-схем	16-20
Презентацію зроблено з врахуванням вимог форматування тексту є наявність списку літератури, достатній обсяг слайдів, неповністю розкрито тему, немає списку літературних джерел	21-29
Презентацію зроблено з дотриманням вимог форматування тексту, достатній обсяг слайдів, є наявність списку літературних джерел, відповідає обраній тематиці, є наявність рисунків, схем та блок-схем, презентацію зроблено в структурно-логічній послідовності	30

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік/екзамен)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не

				носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Мультимедійні презентації, відеоматеріали, спеціальні засоби (індивідуального захисту), поясні системи, спеціальні засоби (ремені, пластикові палиці), макети зброї.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти

1. Закон України «Про національну поліцію»: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII/відомості Верховної Ради України-2015 рік.
2. Закон України «Про охоронну діяльність» № 2120 від 25 лютого 2008 р. (автор – народний депутат В. Мойсик);
3. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.// Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
4. Кримінальний кодекс України від 01 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26.

5. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України – 2013 р. – № 9-10. – стор. 474. – ст. 88.
6. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – ст. 43
7. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 31.
8. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 35.
9. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 28. – ст. 250
10. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16 березня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 15. – Ст. 588.

Підручники:

1. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
2. Боровик МО. Педагогічні умови формування фізичної витривалості у майбутніх офіцерів Національної поліції у процесі фахової підготовки [дисертація]. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ; 2020. – 384 с.
3. Пилипей Л. П. Основи фізичного виховання для самостійних занять студентів закладів вищої освіти : навчально-методичний посібник / Л. П. Пилипей. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 89 с.
4. Тактико-спеціальна та спеціальна фізична підготовка оперативних працівників відділів карного розшуку підрозділів Національної поліції: практичний посібник / О. І. Тьорло, О. А. Чичкан, М. О. Червоношапка, Б. Ю.Музика, В. М. Синенький та ін. - Львів: ЛьвДУВС, 2020. - 200 с.
5. Фізична підготовка працівників Національної поліції України [Текст] : навч. посіб. / В. А. Дідковський, В. В. Бондаренко, О. В. Кузенков. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т. П. 2019. – 98 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Маркечко К.А., Рожеченко В.М. Методичні рекомендації «Інноваційні технології навчання здобувачів вищої освіти з дисципліни «Тактична підготовка»». Дніпро: ПФ «Стандарт-Сервіс», 2020. 32 с.
2. Рожеченко В.М., Счастливцев В.І., Маркечко К.А Методичні рекомендації для вивчення навчальних дисциплін «Спеціальна фізична підготовка», «Тактико-спеціальна підготовка» «Прийоми самозахисту правоохоронця від нападу». Дніпро: ПФ «Стандарт-Сервіс», 2020. 39 с.
3. Особиста безпека працівників поліції під час виконання службових обов'язків : метод. Рекомендації / кол. авт.. ; за ред.. к.ю.н., доц.. В. Д. Поливанюка. Дніпро : ДДУВС, 2021, 68 с.

4. Рубан А.В. Удосконалення тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та психологічної підготовки поліцейських / А.В. Рубан // Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку в Україні : матеріали кругл. столу (м. Дніпро, 23 квітня 2021 р.) - Дніпро : ДДУВС, 2021. – С. 153-156

5. Нормативно-правові засади зупинення та огляду транспортного засобу, затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, Миронюк Р.В., С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 37 с.

6. Нормативно-правові засади огляду на об'єктах, будівлях, спорудах (способи проникнення до сховища, огляд приміщення) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації. / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

7. Застосування працівником поліції контрольованої сили при затриманні правопорушника чи протидії його агресивним діям: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., Жбанчик А.В., Примаченко В.Ф. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

8. Ризики поліцейського (фізичні, процесуальні, соціальні) під час виконання службових обов'язків. Дотримання заходів особистої безпеки: / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., В.Я. Покайчук, С.Б. Боровинський та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

Інші джерела:

1. Счастливец В.І., Рожченко В.М., Чоботько І.І. Самозахист жінок-правоохоронців та затримання правопорушника при нападі. Відеопосібник. Дніпро: ДДУВС, 2023. <https://youtu.be/IWkFDw7bAo0>

2. Білан Д.А. Семінар на тему: "Самооборона для дівчат" в рамках підготовки фахівців з правоохоронної діяльності. Відеопосібник. Дніпро: ДДУВС, 2022. https://youtu.be/xyhP4_Ez_oA

3. Рожченко В.М., Счастливец В.І., Маркечко К.А. Відеопосібник для дисциплін: Спеціальна фізична підготовка та Тактико-спеціальна підготовка. Відеопосібник. Дніпро: ДДУВС, 2021 https://youtu.be/dTCnr_trsNo

4. Вісторовська А.О. Сучасні питання тактико-спеціальної та фізичної підготовки слухачів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання / А.О. Вісторовська // Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку в Україні : матеріали кругл. столу (м. Дніпро, 23 квітня 2021 р.) - Дніпро : ДДУВС, 2021. – С. 93-99.

5. Завальнюк К.А. Необхідність набуття знань та навичок під час тактичної та вогневої підготовки працівниками Національної поліції / К.А. Завальнюк // Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил охорони

правопорядку в Україні : матеріали кругл. столу (м. Дніпро, 23 квітня 2021 р.) - Дніпро : ДДУВС, 2021. – С. 112-114.

Інтернет-ресурси:

1. <https://mvs.gov.ua/>- Офіційний сайт Міністерства МВС України
2. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws> - Законодавство про освіту
3. <http://www.mon.gov>. - Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України
4. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”

**Завідувач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
майор поліції**

Віктор БОГУСЛАВСЬКИЙ